Voordracht voor de College vergadering van 16 juni 2026

Portefeuille

Afval en Reiniging

Agendapunt

B9

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Verzoek tot afwijking inkoop strooidiensten / gladheidsbestrijding

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de omstandigheden:
    - De uitgaven voor de gladheidbestrijding liggen aanzienlijk hoger dan bij ingang van het contract was voorzien. De daadwerkelijke kosten zijn per jaar steeds hoger geweest dan de jaarlijkse raming. De oorzaken hiervan zijn o.a. de flink hogere brandstof- en personeelskosten en areaaluitbreiding. Hierdoor naderden we het plafondbedrag al voorafgaand aan afgelopen winterperiode. Daarbij was de afgelopen winter ook nog de meest intensieve van de afgelopen jaren qua gladheidsbestrijding. Zo is er in de maand februari van 2026 net zo veel uitgegeven aan gladheidsbestrijding als in de gehele winterperiode een jaar eerder. Dat maakt dat het plafondbedrag is bereikt en we één winterperiode dienen te overbruggen voordat het nieuwe contract ingaat. Er zou een tussentijdse aanbesteding voor slechts één jaar moeten worden opgestart, terwijl de procedure voor een langdurige overeenkomst voor emissieloze gladheidsbestrijding al loopt. Een overeenkomst aanbesteden voor de winter van 2026/2027 was niet meer haalbaar, en op een overeenkomst met de duur van één jaar zou niemand inschrijven. In de tussentijd is deze afwijking inkoop nodig om de continuïteit van de gladheidbestrijding te kunnen waarborgen.
2. Kennis te nemen van het ondertekende formulier 'aanvraag inkoopafwijking' met hierin opgenomen de dilemma's, belangen, risico's. (Bijlage 1)(Geheim);
3. In te stemmen met het afwijken van de Europese aanbestedingswet door het aangaan van inkoop van strooidiensten voor de periode van september 2026 tot 1 oktober 2027 voor het onrechtmatige bedrag van maximaal 3,5 mln.
4. Kennis te nemen van de beheersmaatregel waarbij er met de nieuwe routeoptimalisatie, verwerking van de areaaluitbreiding en het voorbeeld van huidige aanbesteding een goede inschatting is te maken van de benodigde inkoop. Deze kennis zal onderdeel zijn van de nieuwe aanbesteding met daarmee geringe kans tot toekomstige inkoopafwijking
5. In te stemmen met het opleggen van geheimhouding op Bijlage 1 op grond van artikel 87, eerste lid van de Gemeentewet. Dit in verband met de economische en financiële belangen van de gemeente zoals genoemd in artikel 5.1, tweede lid, onder b van de Wet Open Overheid. De geheimhouding wordt opgelegd tot 1 oktober 2027;
6. De burgemeester te verzoeken, een machtiging te verstrekken aan J.J. Groenewegen om verdere uitvoering te geven aan beslispunt 3, gedurende de looptijd van de afwijkingsperiode. (Bijlage 2).

Kernboodschap

Het college heeft ingestemd met het afwijken van de Europese aanbestedingswet door het aangaan van inkoop van strooidiensten bij directie Stadswerken omdat de uitgaven voor de gladheidbestrijding aanzienlijk hoger liggen dan bij ingang van het contract was voorzien.

Bestuurlijke achtergrond

Op 12 juli 2022 heeft het college ingestemd met de Werkwijze afwijkende inkooptrajecten. Dit betekent dat het afsluiten van contracten boven de drempelbedragen van de Aanbestedingswet een bevoegdheid van het college betreft.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

1. Artikel 160, eerste lid, sub a en d van de Gemeentewet. Het college is bevoegd voor:
    - het aangaan van privaatrechtelijke rechtshandelingen;
    - het nemen van besluiten die daarvoor noodzakelijk zijn.
2. Artikel 87 van de Gemeentewet, in combinatie met artikel 5.1 tweede lid onder b. van de Wet Open Overheid

Onderbouwing besluit

Ad 1. Kennis te nemen van de omstandigheden:

- De uitgaven voor de gladheidbestrijding liggen aanzienlijk hoger dan bij ingang van het contract was voorzien. De daadwerkelijke kosten zijn per jaar steeds hoger geweest dan de jaarlijkse raming. De oorzaken hiervan zijn o.a. de flink hogere brandstof- en personeelskosten en areaaluitbreiding. Hierdoor naderden we het plafondbedrag al voorafgaand aan afgelopen winterperiode. Daarbij was de afgelopen winter ook nog de meest intensieve van de afgelopen jaren qua gladheidsbestrijding. Zo is er alleen al in de maand februari van 2026 net zo veel uitgegeven aan gladheidsbestrijding als in de gehele winterperiode een jaar eerder. Dat maakt dat het plafondbedrag is bereikt en we één winterperiode dienen te overbruggen voordat het nieuwe contract ingaat. Er zou een tussentijdse aanbesteding voor slechts één jaar moeten worden opgestart, terwijl de procedure voor een langdurige overeenkomst voor emissieloze gladheidsbestrijding al is gestart. Een overeenkomst aanbesteden voor de winter van 2026/2027 was niet meer haalbaar, en op een overeenkomst met de duur van 1 jaar zou niemand inschrijven. In de tussentijd is deze afwijking inkoop nodig om de continuïteit van de gladheidbestrijding te kunnen waarborgen.
- De aanvraag van de afwijking werd in december 2025 voorbereid vanuit het vooruitzicht dat de overeenkomst eerder uitgenut zou zijn door bovengemiddeld veel uitrijden in de winters met veel ijzel. Er moesten meer acties worden uitgevoerd en meer voertuigen worden ingezet met hogere kosten als gevolg.
- De aanbesteding gladheidsbestrijding duurt lang vanwege het feit dat het een complexe aanbesteding betreft. Dit komt voornamelijk door de eisen die Amsterdam stelt aan emissieloos vervoer en duurzaam werken, hetgeen in de uitvoering van gladheidbestrijding door de markt moeilijk is toe te passen. De nieuwe overeenkomst versnellen is daarom niet mogelijk
- Een nieuwe overeenkomst aanbesteden voor de winter van 2026/2027 was niet meer haalbaar, en op een overeenkomst met de duur van één jaar zou niemand inschrijven.

Ad 2. Kennis te nemen van het ondertekende formulier 'aanvraag inkoopafwijking' met hierin opgenomen de dilemma's, belangen, risico's. (Bijlage 1)(Geheim)

- Zie bijlage 1 'GEHEIM aanvraag afwijking inkoop'

Ad 3. In te stemmen met het afwijken van de Europese aanbestedingswet door het aangaan van inkoop van strooidiensten voor de periode van september 2026 tot 1 oktober 2027 voor het onrechtmatige bedrag van maximaal 3,5 mln.

- Zie uiteenzetting onder Ad 1, Ad 2
- Instemming met deze afwijking van de aanbestedingswet leidt weliswaar tot een ongewenste uitkomst van onrechtmatige inkoop van max. 3,5 miljoen, maar is desondanks noodzakelijk omdat een nieuwe aanbesteding voor een overeenkomst van één jaar praktisch gezien niet haalbaar is vanwege de lange doorlooptijd van een aanbestedingstraject en vanwege het gebrek aan interesse uit de markt voor een korte overeenkomst.
- De gemeente Amsterdam hanteert het uitgangspunt van rechtmatige en doelmatige inkoop, maar in gegeven situatie is er geen andere optie dan daarvan tijdelijk af te wijken. Het ligt niet binnen het mandaat van de Lead Buyer om af te wijken van wetgeving. Daarmee het advies van LB om de procedure te doorlopen volgens afwijkende inkooptrajecten van Europese aanbestedingsregels waarbij B&W bevoegd is om bij afwijken van de aanbestedingsregels een besluit te nemen.

Ad 4. Kennis te nemen van de beheersmaatregel waarbij er met de nieuwe routeoptimalisatie, verwerking van de areaaluitbreiding en het voorbeeld van huidige aanbesteding een goede inschatting is te maken van de benodigde inkoop. Deze kennis zal onderdeel zijn van de nieuwe aanbesteding met daarmee geringe kans tot toekomstige inkoopafwijking

- Risico: Zonder deze afwijking kan de gemeente Amsterdam haar inspanningsverplichting voor gladheidsbestrijding niet nakomen. Dit betekent dat de veiligheid van weggebruikers niet gegarandeerd zal zijn.

Ad 5. In te stemmen met het opleggen van geheimhouding op Bijlage 1 op grond van artikel 87, eerste lid van de Gemeentewet. Dit in verband met de economische en financiële belangen van de gemeente zoals genoemd in artikel 5.1, tweede lid, onder b van de Wet Open Overheid. De geheimhouding wordt opgelegd tot 1 oktober 2027;

- In de bijlage is informatie opgenomen waarvan openbaarmaking de financiële belangen van de gemeente kan schaden. De geheimhouding wordt opgelegd tot uiterlijk 1 oktober 2027

Ad 6. De burgemeester te verzoeken, een machtiging te verstrekken aan J.J. Groenewegen om verdere uitvoering te geven aan beslispunt 3, gedurende de looptijd van de afwijkingsperiode. (Bijlage 2)

- Zie Bijlage 2 'machtiging burgemeester aan directeur voor ondertekening contract'

Duurzaamheid

De gemeente Amsterdam hanteert strikte duurzaamheidsregels bij aanbestedingen, gericht op een circulaire en klimaat neutrale organisatie in 2030. Het Handelingskader Duurzaam Inkopen wordt gevolgd.

Participatie

Participatie is niet van toepassing omdat het besluit alleen betrekking heeft op interne of organisatorische aangelegenheden van de gemeente

Financiële onderbouwing

De voorliggende besluitvorming heeft geen financiële consequenties

Communicatie

Binnen de gemeente

Collegebesluit communiceren en verstrekken aan de Lead Buyer voor opname en registratie in het contractenregister

Buiten de gemeente

n.v.t.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-033125	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-033772	Bijlage 2_machtiging_bm_aan_directeur_ondertekening_afwijking inkoop strooiwerkzaamheden_juni.docx (msw12)
AD2026-033773	GEHEIM - Bijlage 1_ Formulier aanvraag inkoopafwijking_strooiwerkzaamheden.pdf (pdf)
AD2026-033774	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten